

Verktyget Skapa budget

-hur skapa och titta på budget

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Bakgrund.....	3
Arbetsätt för att lägga budget.....	3
Skapa budget	5
Behörighet för att skapa budget.....	5
Verktyget 'Skapa Budget'	5
Skapa budget – steg 1(5).....	6
Skapa budget – steg 2(5).....	6
Skapa budget – steg 3(5).....	8
Fliken 'Förbrukningsförändringar'.....	8
Fliken 'Månadsförbrukningar'.....	9
Fliken 'Debiteringstyper'.....	9
Skapa Budget – steg 4(5).....	10
Fliken 'Avgifter under budgetperiod'.....	10
Fliken 'Avdragsgill moms'.....	11
Fliken 'Tariffer på mätare'.....	11
Skapa budget – steg 5(5).....	12
Låsa budget och kontrollera vilka mätare som saknar budget	13
Budgetförbrukningar/budgetkostnader i rapporter	14
Budgetunderlag per mätare	14

Bakgrund

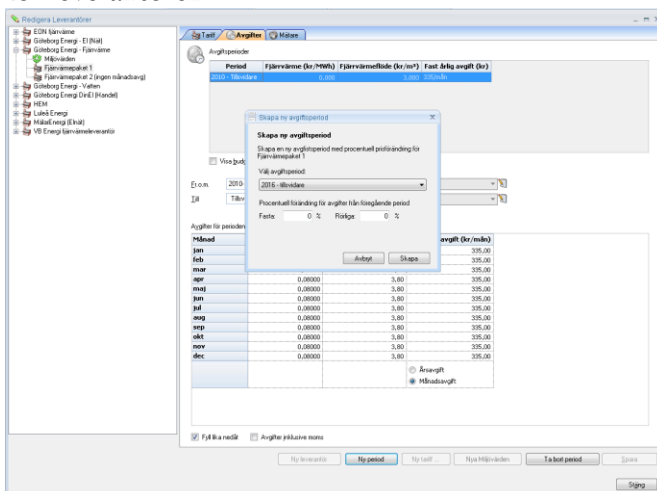
Verktøget 'Skapa budget' är framtaget för att, utifrån valfria mätares verkliga förbrukning, skapa budgetförbrukningar för framtiden så att det ska gå att ha som underlag för rapporter och/eller förändringar av fastigheter/byggnader.

Budget brukar definieras som en prognos över framtida (ekonomiska) händelser. I Vitec Energiuppföljning går det att skapa bara budgeterade förbrukningssiffror men även budgeterade kostnader utifrån prissatta tariffer. För att gissa sig till kommande års förbrukning kan man höja/sänka valfritt års förbrukning hela år eller valfria månader och/eller höja/sänka pris på tariffer. Eftersom bästa gissningen på vädret är ett normalår utgår systemet ifrån normalårskorrigerade förbrukningar för förbrukningslag som tillåter det.

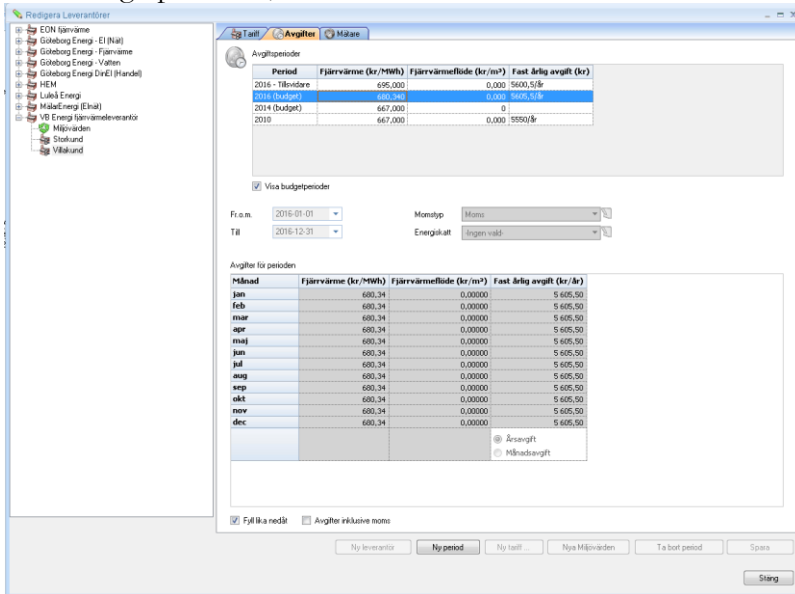
Efter budget är lagd kan man jämföra i flera olika rapporter, det verkliga utfallet (förbrukning och/eller kostnad) med det budgeterade utfallet (förbrukning/kostnad). Ifall mätare stängs eller tas bort kommer uträknad budget att minska eftersom vi i Energiuppföljningssyften vill ha verkliga siffror att jobba med och jämföra mot. Den budget som eventuellt tas fram och överförs vid en viss tidpunkt ifrån Vitec Energiuppföljning till ett ekonomisystem behöver alltså inte vara densamma som visas i Vitec Energiuppföljning vid ett senare tillfälle beroende på hur beståndet förändrats under tiden.

ARBETSSÄTT FÖR ATT LÄGGA BUDGET

Ett vanligt sätt att arbeta på, ifall man har lagt in sina leverantörer och dess tariffer med koppling till alla mätare sedan tidigare, är att man kontaktar sin leverantör och tar reda på vilka priser som gäller för kommande år. I Vitec Energiuppföljning kan man, på respektive tariff, skapa priser för kommande år och på så sätt har budgetverktøget något att utgå ifrån vid uträkning av kostnaderna. Har leverantören ingen prisuppgift för kommande år får man gissa och gör det enklast genom att procentuellt förändra priserna (troligtvis uppåt). Bilden nedan visar på hur man hösten 2015 är på väg att skapa ny avgiftsperiod för 2016 samt ange vilka priser som är den nya för leverantören.

Budget som läggs för 2016 räknar med 2016 års budgetpriser. Ifall man gissat priser för 2016 och sedan (t ex i början av 2016) tar reda på de riktiga priserna så går man in i vanliga Leverantörsdialogen och ändrar på 2016 års priser. De avgifter som användes vid skapandet av budgeten berörs inte. Budgetperioderna och avgifterna kan man se genom att bocka för kryssrutan 'Visa budgetperioder', se bild nedan.

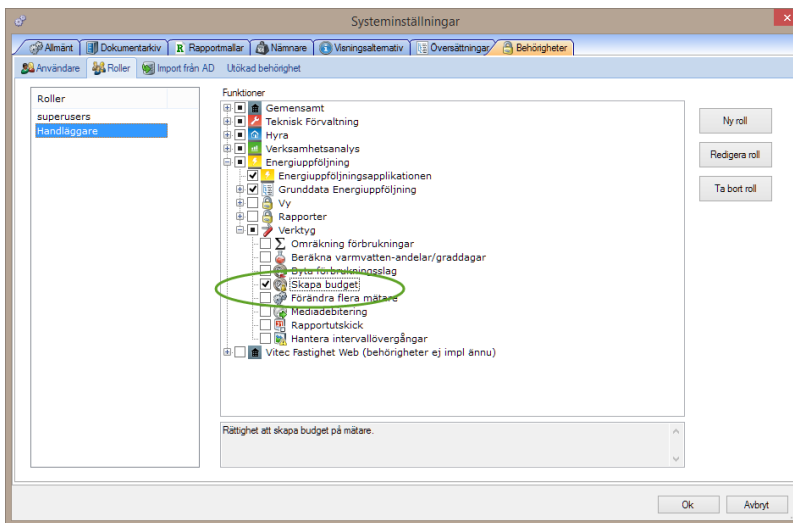

När man angivit nästa års pris (eller gissat) så är det dags att gissa nästa års förbrukning för varje mätare. Det gör man genom att starta den wizard som heter 'Skapa budget'. Där kan man också koppla tariffer samt ändra priser mm men jobbar man med kostnader är det enklast att först budgetera tariffer för att sedan lägga ihop det med budgeterade förbrukningarna genom wizarden.

Skapa budget

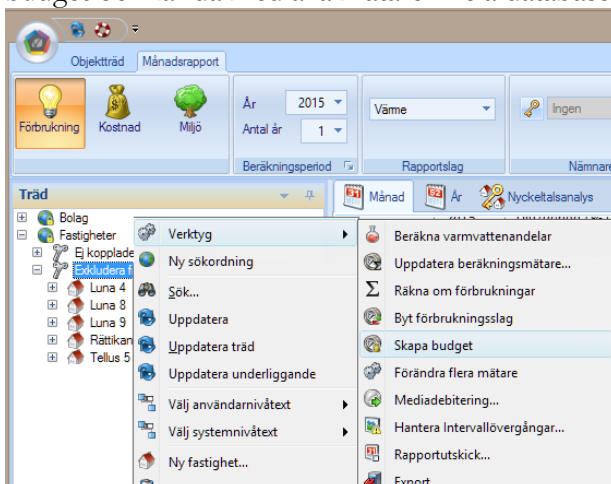
BEHÖRIGHET FÖR ATT SKAPA BUDGET

För att en användare ska ha rättighet att lägga budget krävs att han/hon tillhör en roll med rättighet till funktionen 'Skapa budget'. Bilden nedan visar var i behörighetssystemet funktionen återfinns. En användare behöver inga särskilda rättigheter för att titta på budgeterade förbrukningar eller kostnader.

VERKTYGET 'SKAPA BUDGET'

När man skapar budgetförbrukningar (och eventuellt budgetkostnader) utgår man från den nivå i trädet där man befinner sig. Man kan till exempel lägga budget för ett visst område i taget eller för en viss ägare eller annan värdenyckelsgrupp man skapat. Alla mätare som återfinns någonstans tillhörande vald värdenyckel kommer med i wizarden och man kan i senare steg av wizarden söka ut ett/flera förbrukningsslag. Bilden nedan visar hur man utgått ifrån en värdenyckel då man skapar budget. Det går även att välja Vitec-knappen -> Verktøy -> Skapa budget och får då med alla mätare i hela databasen.

SKAPA BUDGET - STEG 1(5)

I det första steget i budgetwizarden väljer man budgetperiod. Det är den period man vill lägga budget för. Normalt är att man till exempel under 2015 lägger budget för 2016. Det går bara att välja hela år.

Bilden nedan visar också den nivå man står på i trädet. Det betyder att man nu skapar budget för enbart de mätare som tillhör vald nivå. Vidare väljer man om man skall röra redan lagd budget eller kanske till och med skriva över låsta budgetförbrukningar/kostnader.

En låst budget är budgetförbrukningar och budgettariffer som man vill behålla oförändrade trots att man kör den här wizarden flera gånger. Man kan jobba på så sätt till exempel, att man först lägger budget för någon fastighet man vet sticker ut förbrukningsmässigt eller prismässigt för att sedan välja ett helt område att budgetera för. Ifall då den fastighet man tidigare jobbat med är låst kan man välja att den ej tas med när man kör flera gånger. Som bilden visar nedan kan man också välja att lägga budgetar för vissa mätare för att sedan köra om igen och bara få med de mätare som helt saknar budget. Hur detta används är helt upp till användaren. Det går inte att ta bort redan lagd budget utan bara att skriva över den.

(1/5)

Budgetperiod
Här väljer vi budgetperiod och till vilka mätare som vi ska skapa budget till

Budgetperiod

Fr o m 2016-jan T o m 2016-dec

Skapa budget till mätare under

Vald nivå: Förvaltare/Fastighet/Byggnad/Thomas Eklund

Endast mätare som saknar budget

Endast mätare som har oläst eller saknar budget

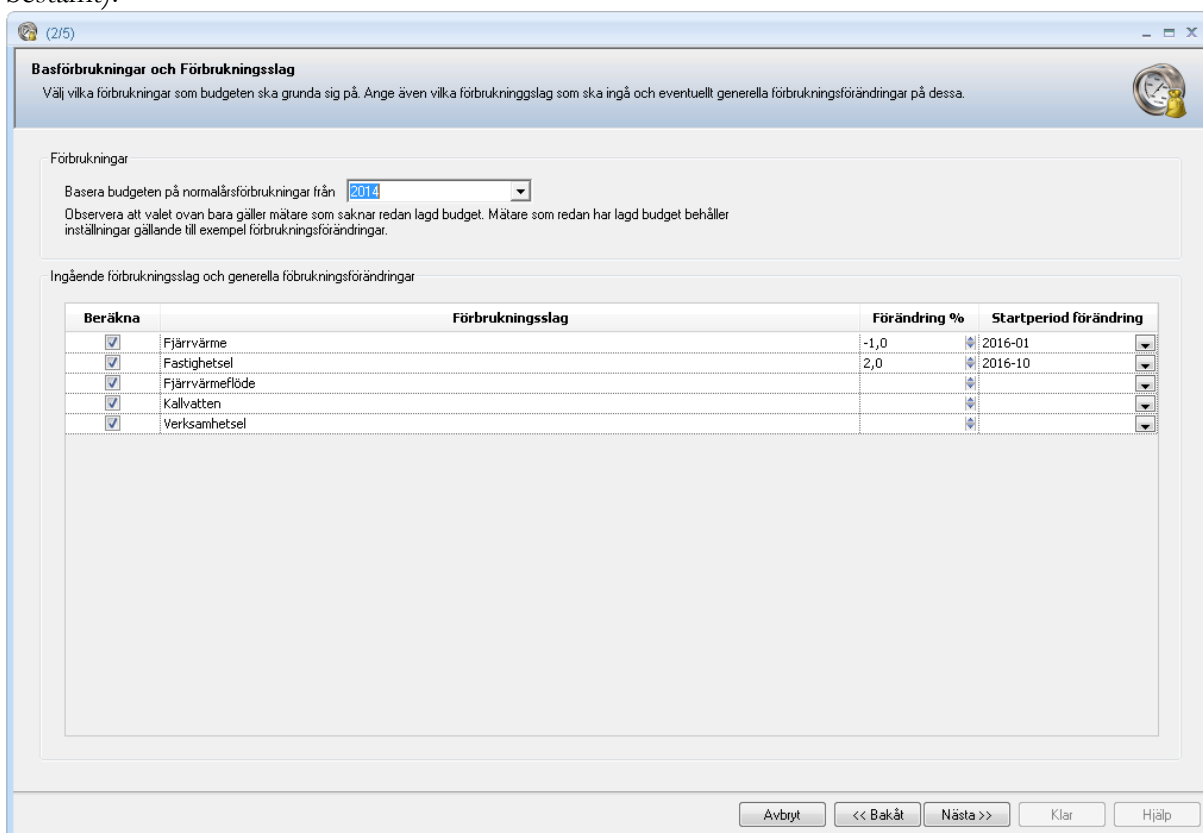
Alla mätare oavsett låst eller oläst budget

Avbryt << Bakåt Nästa >> Klar Hjälp

SKAPA BUDGET - STEG 2(5)

I steg 2 väljer man vilka normalårskorrigerade förbrukningar budgeten skall utgå ifrån. Här är det såklart bra att välja ett år som har sett ”normalt” ut även med utgångspunkt från byggnadernas skick och användningsområde. Man kan även välja senaste 12 månaderna som bas.

Man väljer även de förbrukningslag man vill ska ingå i budgeten samt eventuellt väljer att höja/sänka respektive förbrukningslags förbrukningar procentuellt vid valfri startmånad. Detta gör att man på ett enkelt sätt kan budgetera för till exempel en sänkning av fjärrvärmeförbrukningen med 1% för kommande år samtidigt som man budgeterar för en höjning av elförbrukningen med 2% från och med oktober kommande år (för alla mätare i urvalet). Gör man ingen förändring av förbrukningen använder programmet förbrukningen från det basår man valt. Bilden nedan visar på ett exempel då man beräknar förbrukningen för 2016 utifrån 2014 års förbrukning och där man gissar att fjärrvärmeförbrukningen sänks och fastighetselen höjs. (I nästa steg kan man justera varje enskild mätares månadsförbrukningar och förbrukningsförändringar ifall man vill att de ska vara annorlunda än de generella man just bestämt).

Basförbrukningar och Förbrukningslag

Välj vilka förbrukningar som budgeten ska grunda sig på. Ange även vilka förbrukningslag som ska ingå och eventuellt generella förbrukningsförändringar på dessa.

Förbrukningar

Basera budgeten på normalårsförbrukningar från

Observera att valet ovan bara gäller mätare som saknar redan lagd budget. Mätare som redan har lagd budget behåller inställningar gällande till exempel förbrukningsförändringar.

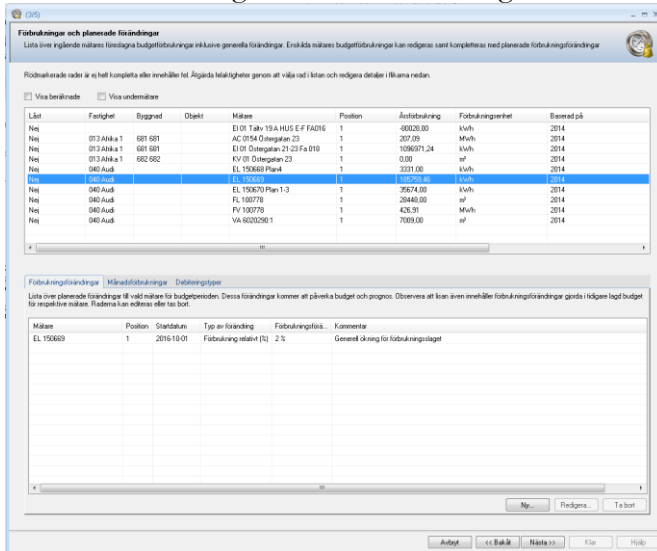
Ingående förbrukningslag och generella förbrukningsförändringar

Beräkna	Förbrukningslag	Förändring %	Startperiod förändring
☒	Fjärrvärme	-1,0	2016-01
☒	Fastighetsel	2,0	2016-10
☒	Fjärrvärmeflöde		
☒	Kallvatten		
☒	Verksamhetsel		

Avbryt << Bakåt Nästa >> Klar Hjälp

SKAPA BUDGET - STEG 3(5)

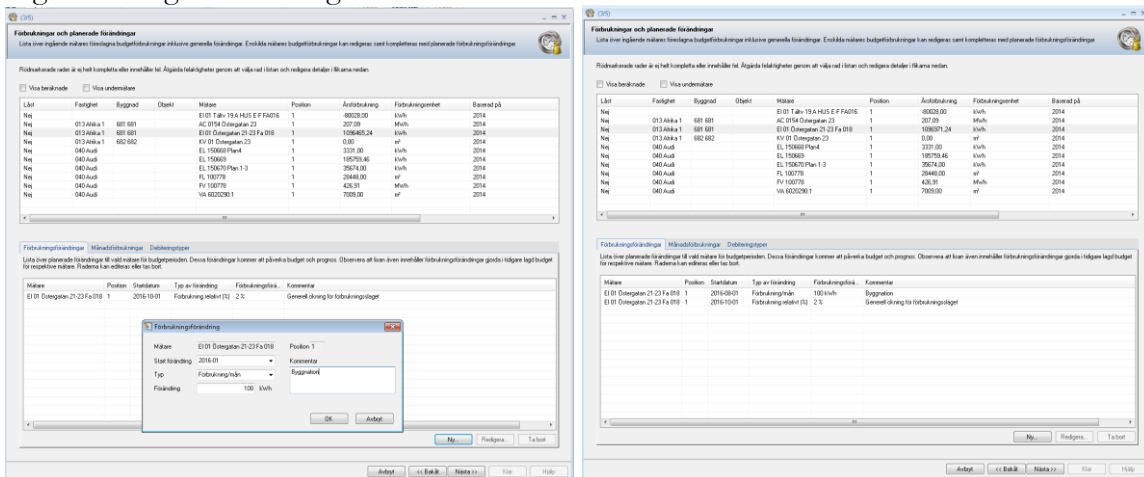
I wizardens steg 3 får man upp en lista med alla mätare som tillhör den nivå i trädet man står på samt är av de förbrukningsslag man valt i steg 2. Här kan man klicka på varje enskild mätare för att göra justeringar i både budgetförbrukningar och prognosförändringar. Man kan även lägga till/ändra varje mätares debiteringstypsvärden. När man tänkt igenom eventuella förändringar för alla mätare i listan går man vidare till steg 4.

FLIKEN 'FÖRBRUKNINGSFÖRÄNDRINGAR'

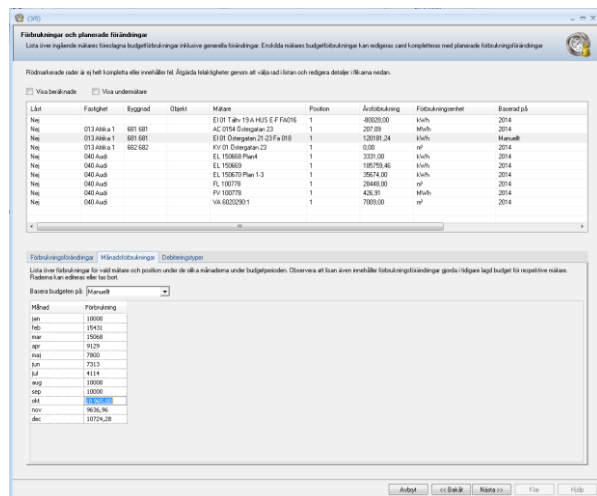
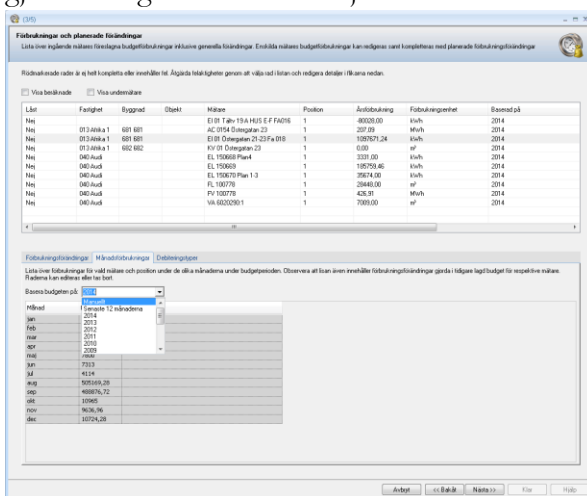
Tittar man på fliken Förbrukningsförändringar ser man, för vald mätare i listan ovan, den generella förändring man bestämt i steg 2. Här finns val att redigera den förändringen eller ta bort den helt, och även att skapa ytterligare förbrukningsförändring för budgetperioden.

Ett exempel kan vara att man har en elmätare vars förbrukning man inte tror ökar 2% (som alla andra) utan som faktiskt, förutom ökningen av 2%, kommer öka 100 kWh/månad från och med augusti av någon anledning. Bilderna nedan visar hur det skulle kunna se ut.

FLIKEN 'MÅNADSFÖRBRUKNINGAR'

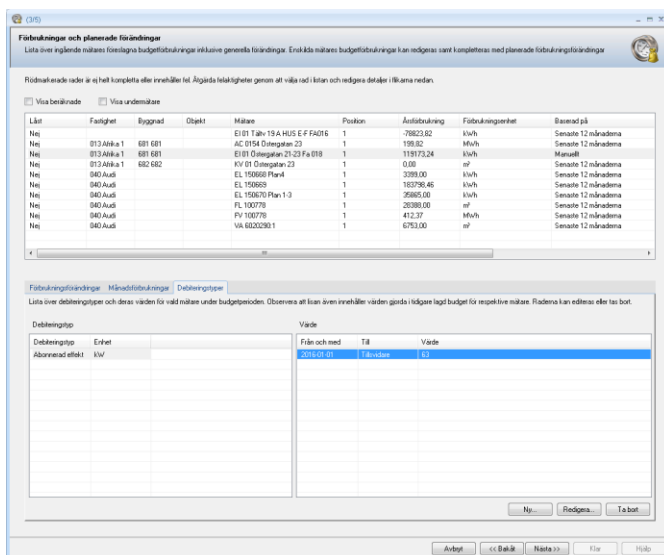
Fliken Månadsförbrukningar visar en de budgeterade förbrukningarna för det budgetår man valt i första steget. Dessa förbrukningar per månad innefattar alltså alla förändringar man bestämt och ser i fliken Förbrukningsförändringar. Man kan här välja att byta basår att utgå ifrån när systemet lägger på förändringarna, och man kan även välja att basera budgeten på 'Manuellt'. Att justera manuellt möjliggör att man kan öka/minska förbrukningsbudgeten för varje månad precis som man vill. Bilden till vänster nedan visar på hur man ser den uträknade förbrukningen för budgetåret för en specifik mätare. I bilden till höger har förbrukningarna i januari, augusti och september justerats manuellt och frångår nu helt och hållet de förbrukningsförändringar man gjort både generellt och för just den här mätaren.

FLIKEN 'DEBITERINGSTYPER'

Debiteringstyper är något som är användbart endast för mätare vars tariffmodell från leverantören gör att man räknar ut kostnaden för något som inte är baserat på ren förbrukning utan vars kostnad bestäms på annat sätt. Det kan till exempel vara att kunden betalar olika priser

för vilken Abonnerad effekt man har på el-abonnemanget eller att kunden betalar olika mycket för vattnet beroende på antalet lägenheter i ett hus. De olika debiteringstyperna som syns i fliken är alltså helt beroende på vilka slags avtal kunden har med sina leverantörer.

SKAPA BUDGET - STEG 4(5)

I steg 4 har man möjlighet att kontrollera och justera de tariffer som är kopplade till respektive mätare i steg 3. Man kan här även koppla tariffer till mätare ifall man missat eller glömt det. Detta steg kan man helt hoppa över ifall man vill lägga budget bara utifrån förbrukningar.

Den siffra som eventuellt visas efter texten i de tre flikarna, till exempel Tariffer på mätare (9), visar på att något inte står rätt till. Gällande tariffer på mätare betyder siffran 9 att det på 9 st mätare saknas tariffer för den budgetperiod man valt.

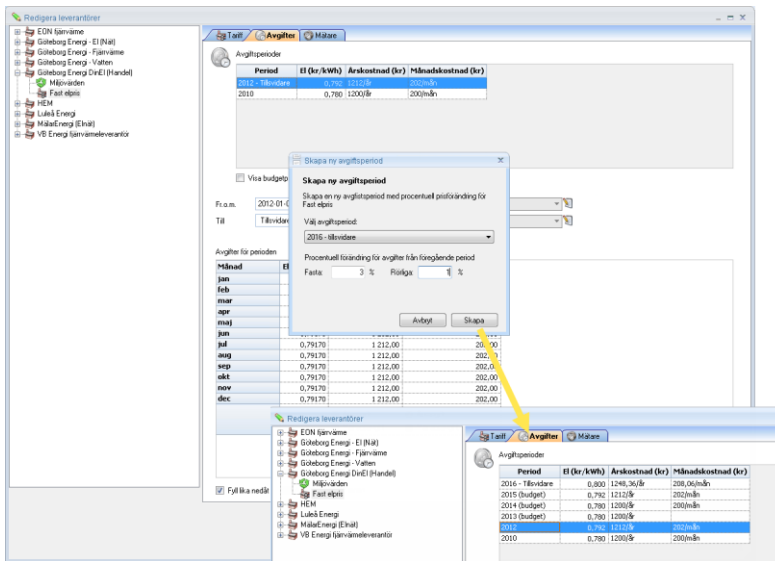
FLIKEN 'AVGIFTER UNDER BUDGETPERIOD'

Listan som visas i fliken Avgifter under budgetperiod (se bild nedan), visar alla tariffer och dess avgiftsperioder. Med detta menas de perioder där det finns verkliga priser eller perioder där det redan finns skapat budgetpris. En rad som är vit betyder att det finns priser som gäller för den budgetperiod man valt och då är det frid och fröjd. Är däremot raden gul betyder det att systemet varnar för att det finns ett tillsvidarepris på tariffen men att det inte finns något specifikt (genomtänkt) pris för perioden man budgeterar för. En varning kan indikera att man ej tagit reda på kommande års prissättning. Blir raden röd finns inget pris alls på tariffen att utgå ifrån och kostnaden kommer då såklart bli 0 kr för just den tariffen.

För att skapa nya avgifter för en tariff kan man välja att klicka på knappen Ny nere till höger och för att ändra på befintlig tariff kan man klicka på knappen Redigera nere till höger.

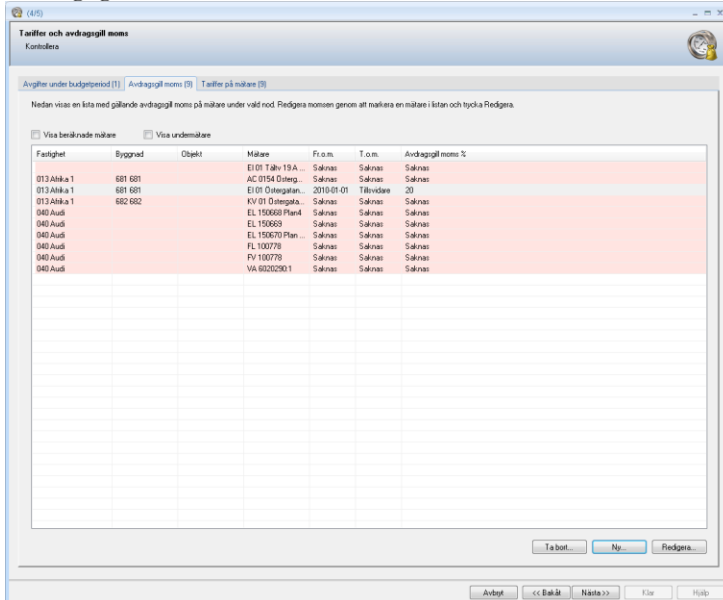
Oavsett vilken knapp man klickar på så öppnas dialogen för vald tariff och man får möjlighet att skapa ny avgiftsperiod. I bilden nedan visas ett exempel där en ny avgiftsperiod är skapad. I samma veva skapas även budgetperioder mellanliggande år som tidigare ej haft avgiftsperioder så att man på ett smidigt sätt kan följa de procentuella förändringar på fasta och rörliga kostnader man eventuellt angivit.

Leverantör	Tariff	Priser gälla t.o.m.	Priser gälla t.o.m.
Göteborg Energi - El (Nät)	A020	2014-01-01	Tillsvidare
Göteborg Energi (DinE) (Härdel)	Fast elpris	2015-01-01	Tillsvidare

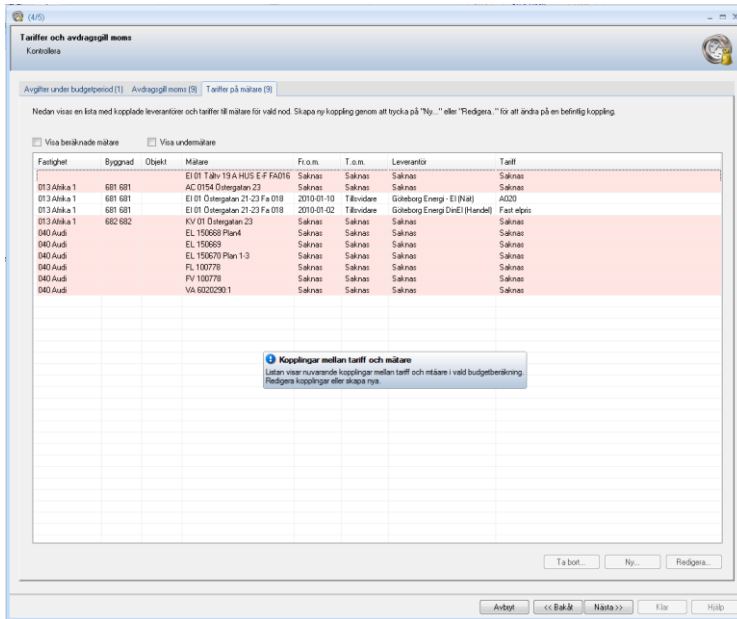
FLIKEN 'AVDRAGSGILL MOMS'

För varje mätare kan man bestämma hur mycket moms som ska vara avdragsgill. Här i fliken Avdragsgill moms kan man ändra momssatsen för valfria mätare. Rödmarkerade rader visar på att avdragsgill moms helt saknas.

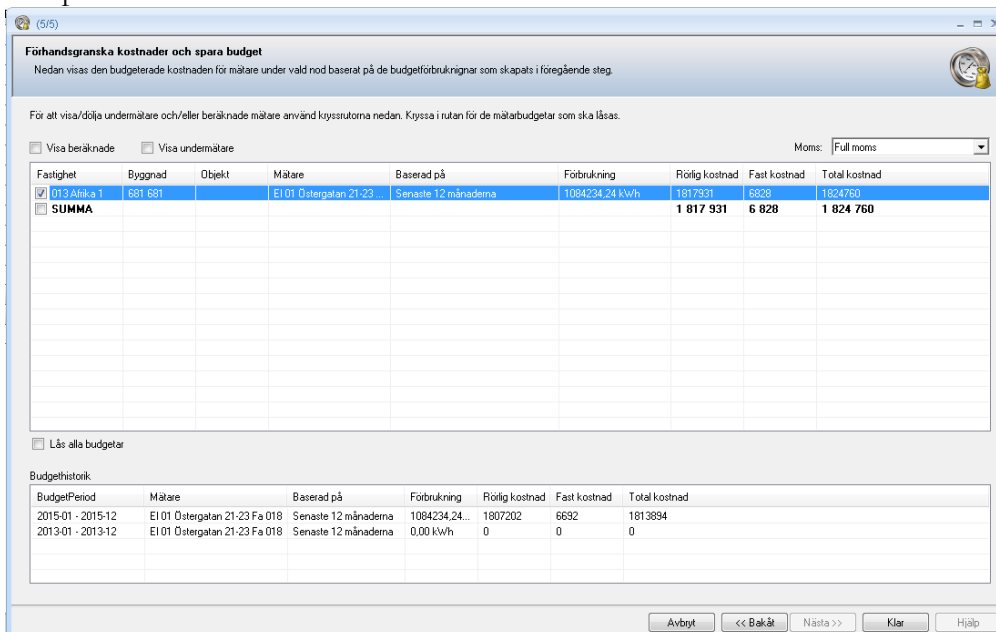
FLIKEN 'TARIFFER PÅ MÄTARE'

I den här fliken visas en lista med tariffer för alla mätare (för den nod i trädet man valt och för de förbrukningsslag man valt i steg 2). Röda rader visar på att mätaren saknar koppling till tariff. Här kan man antingen redigera kopplingen till tarifferna (vilka datum de ska gälla för) eller helt ta bort koppling eller skapa koppling mellan mätare och tariff. Observera att ifall man byter tariff på en mätare så är det den tariffen som gäller för mätaren på riktigt. Det finns ingen lagring av någon slags ”testleverantör” som gäller enbart för budgeten.

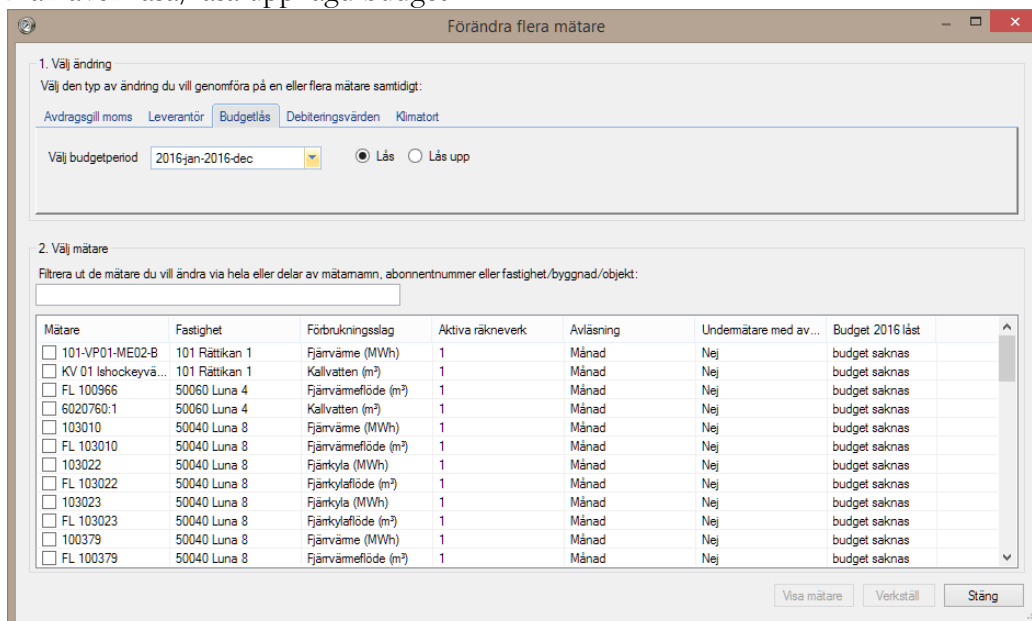
SKAPA BUDGET - STEG 5(5)

Sista steget i wizarden erbjuder möjlighet till att förhandsgranska förbrukning och kostnader, samt läsa de uträknade budgetförbrukningarna. Bilden nedan visar en mätares uträknade budgetförbrukning och kostnader samt även de olika årtalens budgettar som sedan tidigare finns sparade. Den övre tabellen i bilden nedan visar föruträknad budget för respektive mätare enligt bästa förmåga. I listan kan rader, förutom att vara vita, vara gula vilket visar på att systemet varnar för något, eller så kan de vara röda vilken visar på avvikelse som användaren absolut bör titta på.

Låsa budget och kontrollera vilka mätare som saknar budget

Det går, för en period, endast att ha en (1 st) budget. Det går alltid att skriva över mätarens lagda budget men det går även att låsa lagd budget för mätaren så att den inte går att skriva över av misstag. Via verktyget Förändra flera mätare kan man enkelt få överblick över alla mätare och om de saknar budget, har lagd budget och/eller har låst budget för en period. Via det verktyget kan man även låsa/låsa upp lagd budget.

Mätare	Fastighet	Förbrukningslag	Aktiva räkneverk	Avläsning	Undermätare med av...	Budget 2016 låst
☐ 101-VP01-ME02-B	101 Rättikan 1	Fjärrvärme (MWh)	1	Månad	Nej	budget saknas
☐ KV 01 Ishockeyvä...	101 Rättikan 1	Kallvatten (m³)	1	Månad	Nej	budget saknas
☐ FL 100966	50060 Luna 4	Fjärrvärmeflöde (m³)	1	Månad	Nej	budget saknas
☐ 6020760:1	50060 Luna 4	Kallvatten (m³)	1	Månad	Nej	budget saknas
☐ 103010	50040 Luna 8	Fjärrvärme (MWh)	1	Månad	Nej	budget saknas
☐ FL 103010	50040 Luna 8	Fjärrvärmeflöde (m³)	1	Månad	Nej	budget saknas
☐ 103022	50040 Luna 8	Fjärrkyla (MWh)	1	Månad	Nej	budget saknas
☐ FL 103022	50040 Luna 8	Fjärrkylaflöde (m³)	1	Månad	Nej	budget saknas
☐ 103023	50040 Luna 8	Fjärrkyla (MWh)	1	Månad	Nej	budget saknas
☐ FL 103023	50040 Luna 8	Fjärrkylaflöde (m³)	1	Månad	Nej	budget saknas
☐ 100379	50040 Luna 8	Fjärrvärme (MWh)	1	Månad	Nej	budget saknas
☐ FL 100379	50040 Luna 8	Fjärrvärmeflöde (m³)	1	Månad	Nej	budget saknas

Budgetförbrukningar/budgetkostnader i rapporter

När man har lagt budget för alla mätare kan man på vilken nivå i trädet som helst jämföra faktisk förbrukning med den lagrade budgetförbrukningen. I fall man i 2015 lägger budget för 2016 och sedan vill titta på siffrorna väljer man dels 2016 som årtal och dels kryssar man för valet Budget i Visa-menygruppen i menyn. Rapporten visar då två nya kolumner med förbrukningar eller kostnader beroende på om man valt att titta på Förbrukning eller Kostnad. Bilden nedan visar hur det ser ut i månadsrapporten då man tittar på en enskild mätare.

	Budget 2016	2015	2016	Diff/Period (%)	Diff/År (%)	Diff/budget (%)
januari	21 825	21 688	21 824,5	1		0
februari	23 961	23 811	23 960,6	1		0
mars	24 160	24 010	24 160,2	1		0
april	15 844	15 742	15 843,7	1		0
maj	14 125	14 034	14 125,1	1		0
juni	13 510	13 422	13 509,8	1		0
juli	7 801	7 747	7 800,6	1		0
augusti	838 422	833 466	838 422,1	1		0
september	811 395	806 598	811 394,6	1		0
oktober	18 783	18 209,1	18 425,9	1		-2
november	16 556	16 138,9	16 242,8	1		-2
december	18 379	17 915,7	18 030,2	1		-2
Summa År	1 824 760	1 812 880	1 823 740	1		0
Accumulerat	1 824 760	1 812 880	1 823 740	1		0

Budgetunderlag per mätare

För varje mätare går det, efter man lagt budget, att se vilka förbrukningsförändringar/prisförändringar som bestämts. Man kan här även se om just denne mätares budget är låst. Detta ser man på Egenskapsdialogen för varje mätare, i fliken Budget (se bild nedan).

Lst	Budgetperiod	Baseras på	Kommentar
Nej	2015-01 - 2015-12	Manuell	
Nej	2015-01 - 2015-12	Senaste 12 mån	

Från och med	Till	Typ av förändring	Förbrukningsförändring	Kommentar
2016-01-01	2016-12-31	Relativ (%)	-1	Generell ökning för förbrukningslaget